

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.
Į 2018-03-15 Nr. S-827

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO

Vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM), vykdydama Valstybinės eismo saugumo komisijos 2018 m. kovo 6 d. posėdžio sprendimą dėl poreikio tobulinti teisinį reglamentavimą, susijusį su griežtesnės atsakomybės už Kelių eismo taisyklių pažeidimus nustatymu ir atsakomybės neišvengiamumo principo užtikrinimu, parengė Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 281 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – BK projektas), Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 120, 121 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 134¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – BPK projektas) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 71, 420, 422, 423, 424, 427 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – ANK projektas).

BK projektas parengtas siekiant pašalinti teisinio reglamentavimo spragas, kurios sukuria galimybę asmenims piktnaudžiauti teise ir išvengti baudžiamosios atsakomybės vengiant neblaivumo patikrinimo, taip pat suvienodinti Baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 281 straipsnio 7 ir 9 dalyse bei Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 2 straipsnio 38 dalyje apibrėžtas neblaivumo ir apsvaigimo nuo alkoholio sąvokas, t. y. siūloma nustatyti vienodą atsakomybę tiek už kelių transporto priemonės vairavimą arba mokymą praktinio vairavimo esant apsvaigusiam nuo alkoholio, kai asmens biologinėse organizmo terpėse (iškvėptame ore, kraujyje, šlapime, seilėse ar kituose organizmo skysčiuose) daugiau negu 1,5 promilės alkoholio, tiek ir už neblaivumo patikrinimo vengimą arba vartojimą alkoholio po eismo įvykio iki jo aplinkybių nustatymo. Taip pat siūloma BK 281 straipsnio 10 dalyje nustatyti, kad asmuo laikomas apsvaigusiu nuo alkoholio, kai jam nustatytas atitinkamas (0,41 ir daugiau promilių arba daugiau negu 1,51 promilės) neblaivumas, neišskiriant, kuriose organizmo terpėse (iškvėptame ore, kraujyje, šlapime, seilėse ar kituose organizmo skysčiuose) nustatoma etilo alkoholio koncentracija.

ANK projektu siūloma Administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 420, 422, 423, 424 ir 427 straipsnius suderinti su BK projekte pateiktais pasiūlymais, t. y. nurodytuose ANK straipsniuose panaikinti nuostatas, susijusias su atsakomybe už neblaivumo tikrinimo vengimą ar alkoholio vartojimą iki asmens patikrinimo. Taip pat, atsižvelgus į tai, kad vairavimas esant neblaiviam yra vienas pavojingiausių Kelių eismo taisyklių pažeidimų, turinčių tiesioginę įtaką eismo įvykiams kilti ir tragiškoms pasekmės atsirasti, atitinkamai siūloma sugriežtinti administracinę atsakomybę.

Atsižvelgus į tai, kad nuo 2018 m. liepos 1 d., įsigaliojus Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 13 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymui Nr. XIII-974, panaikinta pareiga transporto priemonės vairuotojui su savimi turėti ir tikrinančio pareigūno reikalavimu pateikti vairuotojo pažymėjimą, jeigu jis pateikia galiojantį savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, siekiant užtikrinti baudžiamojo proceso tikslų pasiekimą, BPK projektu

siūloma papildyti Baudžiamojo proceso kodekso 134 straipsnį nauja kardomąja priemone – teisės vairuoti transporto priemones sustabdymu ir taip apriboti galimybes asmenims, padariusiems nusikalstamas veikas transporto eismo saugumui, vairuoti transporto priemones ir kelti grėsmę sau bei kitiems eismo dalyviams.

Įstatymų projektų numatomo teisinio reguliavimo tikslai, priemonės ir pasekmės nurodytos aiškinamajame rašte. Glausta konkretizuota informacija apie įstatymų projektais siūlomas spręsti problemas, siūlomas priemonės ir jų kaštus pateikiama lentelėje:

I. Sprendžiama problema	Pagal galiojantį teisinį reglamentavimą neblaivumo patikrinimo vengimas arba alkoholio vartojimas po eismo įvykio iki jo aplinkybių nustatymo, kai nėra atitinkamų pasekmių, užtraukia ne baudžiamąją, o administracinę atsakomybę. Atsižvelgiant į tai, asmeniui, kuris vairuoja transporto priemonę sunkiai apgirtęs, visais atvejais naudinga vengti patikrinimo. Susidaro ydinga situacija, kai asmens veikos kvalifikavimas priklauso ne nuo jo padarytos veikos pavojingumo, o nuo jo veiksmų atliekant neblaivumo tikrinimą, t. y. asmuo, sutinkantis tikrintis blaivumą, atsiduria teisiškai blogesnėje padėtyje, nei asmuo, vengiantis tokio patikrinimo.
II. Siūlomos priemonės	Siūloma pakeisti BK 281 straipsnį ir nustatyti: <ul style="list-style-type: none"> • vienodą atsakomybę tiek už kelių transporto priemonės vairavimą arba mokymą praktinio vairavimo esant apsvaigusiam nuo alkoholio, kai nustatomas daugiau negu 1,51 ir daugiau promilių neblaivumas, tiek ir už neblaivumo patikrinimo vengimą arba vartojimą alkoholio po eismo įvykio iki jo aplinkybių nustatymo; • veika (vairavimas arba mokymas praktinio vairavimo esant apsvaigusiam nuo alkoholio, kai nustatoma daugiau negu 1,51 promilės alkoholio) gali būti padaryta ir dėl neatsargumo; • asmuo laikomas apsvaigusi nuo alkoholio, kai jam nustatytas atitinkamas (0,41 ir daugiau promilių arba 1,51 ir daugiau promilių) neblaivumas, neišskiriant, kuriose organizmo terpėse nustatoma etilo alkoholio koncentracija.
III. Priemonių kaštai	Igyvendinant įstatymus, papildomų biudžeto lėšų nereikės. Atsižvelgus į tai, kad neblaivumas dėl BK 281 straipsnyje numatytų veikų galės būti nustatomas pagal iškvėptame ore esančią etilo alkoholio koncentraciją atliekant tikrinimą metrologiškai patikrintomis specialiosiomis techninėmis priemonėmis, įvertinus asmenų pristatymo į sveikatos priežiūros įstaigas, medicininės apžiūros, tiriamųjų medžiagų pristatymo ir ištyrimo, pareigūnų darbo laiko sąnaudas, per vienus metus būtų sutaupoma apie 200 000 eurų.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus įstatymus bus užkirstas kelias piktnaudžiauti teise ir išvengti baudžiamosios atsakomybės, o atsakomybės neišvengiamumas atgrasins vairuotojus nuo vairavimo esant neblaiviam, dėl ko atsiras prielaidų mažėti eismo įvykių, kuriuos sukelia neblaivūs vairuotojai, skaičiui bei juose sužeistų ir žuvusių eismo dalyvių skaičiui.

Įstatymų projektai derinti su Sveikatos apsaugos ministerija, Susisiekimo ministerija ir Teisingumo ministerija. Sveikatos apsaugos ministerija pastabų ir pasiūlymų dėl teisinio reguliavimo tobulinimo nepateikė. Patikslinti Įstatymų projektai su Teisingumo ministerija suderinti darbo tvarka elektroninių ryšių priemonėmis. Dėl Teisingumo ir Susisiekimo ministerijų pastabų, į kurias neatsižvelgta, teikiama derinimo pažyma.

Įstatymų projektų nuostatos neprieštarauja Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016–2020 m. programai, kuriai pritarta Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82.

Įstatymų projektuose neapibrėžiama naujų sąvokų, kurias reikėtų įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymų projektai buvo paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje. Pastabų ir pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Įstatymų projektų rengimą koordinavo VRM. Tiesioginis rengėjas – Lietuvos kelių policijos tarnybos (viršininkas – Vytautas Grašys, tel. 8 700 59 430, el. p. vytautas.grasys@policija.lt) Administracinės veiklos ir eismo priežiūros skyriaus viršininkas Rytis Vosylius, tel. 8 700 59 404, el. p. rytis.vosylius@policija.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl įstatymų projektų pateikimo Seimui projektas, 1 lapas.
2. BK projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
3. ANK projektas ir jo lyginamasis variantas, 8 lapai.
4. BPK projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
5. Aiškinamasis raštas, 7 lapai.
6. Derinimo pažyma, 3 lapai.
7. Suinteresuotų institucijų pastabos, 6 lapai.

Vidaus reikalų ministras

Eimutis Misiūnas